

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 6 kr.

Naročnino in oglasila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 289.

V Ljubljani, v ponedeljek 18. decembra 1899.

Letnik XXVII

Slovenci in vlada.

(Dr. Krek v proračunskem odseku.)

Tretje leto se že bliža svojemu koncu, kar ni bilo nobene proračunske razprave v državni zbornici. Zastopniki južnih Slovencev tudi ob prvem branju proračunskega provizorija, ki se sedaj razpravlja, niso imeli prilike, da bi pojasnili svoje stališče, in kakor vse kaže, ne dobodo ni v zbornici letos zato nobene priložnosti. Vsled tega je popolnoma umljivo, da je moja dolžnost v proračunskem odseku v velikih potezih narisati naše dejanske razmere, iz katerih se razvidi naše stališče do vlade in do njenega proračunskega provizorija.

1. Vladni sistem potujčevanja — ponemčevanja in polasčevanja — ki je drugod vsaj deloma že ponehal, traje za slovensko ljudstvo še vedno in sicer v tisti smeri in z ravno tisto neprikritostjo kot tedaj, ko se je pričel. Štajersko in Koroško (Lemisch: Na Koroškem ni Slovencev) na severu, Primorje na jugu pomenja bojno polje, kjer se naš narod bojuje za svoje bivanje in kjer dan za dnem ob novih grobovih toži za izgubami svoje posesti. Uprav opazka g. poslanca Lemischa dokazuje, da je moja trditev resnična, vsaj taji celo našo eksistenco.

Nazadujemo; narodno umiramo. To je dejstvo, ki kliče z vso svojo resnobo najsvežje dolžnosti in ogromno odgovornost zastopnikom slovenskega ljudstva v spomin. Nad Dravo smo v zadnjih desetletjih izgubili mnogo tisoč svojih rojakov; potonili so v nemškem morju. Na tisoče Slovencev je v mestih na Primorskem, Štajerskem in Koroškem — torej v rodni zemlji — našemu malemu narodu umrlo.

2. Potujčevanje zmanjšuje naše število. Poleg tega obupnega dejstva pa vidimo tudi, da slabi naše duševne in gmotne sile. Duševno in gmotno delo in požrtovalnost v vseh ozirih, ki bi lahko služila kulturni in gospodarski narodovi povzdigi, izrablja najsikrajnejše v tem boju naše moči. Vrh tega — in to posebej povdarjam — ne pomenja to potujčevanje samo smrti narodne zavesti pri tistih nesrečnih žrtvah, ki jih zadeva, marveč navadno tudi propast vseh njihovih idealnih smeri. Potujčevanje uvaža strašno skvarjenost med izobraženstvo in ljudstvo, pomenja naraščajočo brezznačajnost, brezverstvo in podlo materijalističko mišljenje. Ni čuda. To potujčevanje se ne razvija naravno, in vtemeljeno v dejanskih razmerah, marveč je umetno vpriporjen in vzdrževan vničevalen boj proti našemu narodu. Ker je ta boj sam po sebi nenraven, so tudi sredstva in takisto tudi učinki nenravní.

3. Popolnoma umevam, da so bila in bodo tekmovanja med posamnimi narodi. Pri teh tekmovanjih se morejo vršiti prav naravnim potom razne izpremembe: Ta izgublja; drugi dobiva. Zato tudi ne govorim tu o tem tekmovanju pri nas, v kolikor se tiče medsebojnega stika slovenskega naroda z laškim in nemškim. Ni mi v mislih, da bi obsojal nemške ali laške težnje. Te so njihova lastna zadeva; ne vtikam se vanje. Pač pa obsojam vlado. Potujčevanje pri

nas je namreč uradno, od države avtorizirano. Vlada vzdržuje usodni boj proti našemu narodu. Birokracija, skoraj brez izjem narodu ptuja in nasprotna, postopa dosledno kot bi se držala načela, da za Slovence ni nobenega mesta v avstrijski državi.

4. Naš narod ni tega zaslužil. Izvrševal je svojo važno nalogo na avstrijskem jugu in storil je svojo dolžnost v polni meri. Branil je s svojo krvjo in s svojo omiko islamu vstop v naše kraje in branil je tudi — katoliško vero, ki je bistveni znak evropske omike. Tako je postal to, kar njegov bratski gališko-ruski narod na severu, ne samo obmejna straža zapadnemu, marveč tudi začetna postojanka vzhodnemu kulturnemu svetu. Katoliški južni Slovenci in katoliški Rusi sta dve potenci, ki bi mogli neizmernokoristitigospodarskemu in političskemu preporodu avstrijske države, ki sta se padoslej vedno prezirali. Pri ti priliki naj omenjam, da ni prazna beseda, ki se je zadnji čas nekaterekrat vrgla v svet, če se povdarja slovenska vzajemnost s hrvaškim ljudstvom. Katoliško južnoslovensko ljudstvo čuti v svojem jedru svojo edinost s hrvaškim in težnje po medsebojnem združenju v vseh ozirih so neovrgljiva istina. S tem se mora računati!

Avstrijske vlade pa so doslej vedno tako ravnale, kot bi morali preje biti katoliški južni Slovenci do cela potujčeni, predno more Avstrija v svojo rešitev dobiti na slovanskem Balkanu jedine pogoje svojemu veliko-državnemu obstoju. Državi in vladarju zvesti južnoslovenski narod, državi in vladarju potrebni južni Slovenci čutijo to sebi in splošnim koristim nasprotno smer in boli jih to. Znano je, da revolucijskega značaja ni iskati med nami. Toda otožna resignacija, obupanje, da bi sploh mogli priti do svojih pravic, gmotna neznozna revščina in korupcija, ki je v spremstvu s potujčevalnim sistemom, mori naš narod in ga pripravlja, da bo čim dalje tem bolj vsposoben za materijalističke revolucijske socialne ideje. Komu v korist, ni treba govoriti.

5. Kako pa je prišlo do tega? Vlade so bile pač Slovenom prijazne zadnji čas. Tako poreče kdo. A vlade so se menjavale; birokracija in njena izročila so pa ostala. Pečale so se z mnogovrstnimi vprašanji; z našim se niso utegnile. Tistega vprašanja, ki bi ga morale najpreje rešiti, se niso lotile, dokler se ni zvečalo v tolikem obsegu, da je vsled tega vse parlamentarno življenje, in kakor se trdi, tudi država v nevarnosti. Ta poslednji strah se mi ne zdi upravičen. Avstrija ne umira, marveč se po moji sodbi še le rodi. Njene težave niso smrtni boj, marveč porodne bolečine, ki bodo — tako je moja trdna nadeja — završene ustvarile novo, čilo življenje v vsem narodom pravični, na znotraj zjedineni, na zunaj nepremagljivi državi.

Pač imeli smo tudi vlade, ki so hotele rešiti najpoglavitejše političsko vprašanje v državi. A te vlade so padle in njihovo delo ž njimi. Vpra-

šanje, katerega se dotikam, slove: Ali naj se v Avstriji ohrani uradna nadvlada jednega naroda nad drugimi ali ne — z drugimi besedami: Ali naj se državne koristi uradno isto- vetijo s koristmi jednega naroda, ali ne? Ali bivajo v Avstriji nad- in podnarodi? To vprašanje, ki je titansko narastlo zadnji čas, zahteva odgovora.

V državni zbornici je živela — z malim presledkom — od l. 1879 večina — desnica —, ki je imela odgovor na to vprašanje. Njen odgovor slove kratko: Izvrši naj se ustavno zajamčena ravnopravnost. Njen glas se ni poslušal. Svoje prepričanje je dokazovala le bolj s svojo eksistenco in akademiški, nego s praktičko izvršitvijo svojega načela. Dogodki zadnjih dni so dokazali, da ga izvršiti ni mogla. Ko se je hotela vzmóci do prakse, pa je padla.

V ti večini je bilo mesto tudi za zastopnike južnoslovenskega ljudstva. Vsled posebnih zemljepisnih in drugih razmer, v katerih živi to ljudstvo, bi bilo treba rešiti celo vrsto vprašanj, predno bi se bilo uvedlo od večine povdarjano načelo. — Zato in — kedo ve, zakaj še — so tudi desniške vlade potiskale vedno na stran ta uprašanja. In nam je bilo vedno gorje! Naši zastopniki so posredovali pri vladi; poučevali so jo o naših razmerah; storili so, kar so mogli. Mnogo se je pričelo, toda do mala nič se ni izvršilo in tako smo živeli žalostno življenje pepeluške vsake vlade in revčka večine. Vedno mi je bilo sila hudo, kedar sem čul v zbornici, ko so tožili zastopniki drugih narodov, kako se jim godi, kako so zatirani. In mi nimamo zraka, da dišemo!

6. Naše zahteve v narodnem oziru so takoskromne, da skromnejše ne moreje biti: Vlada mora vsprejeti načelo, da nima prave, da bi nam bila nasprotna. Ne zahtevamo posebnega varstva ali izjemnih privilegijev, marveč le jedino varstvo svojih pravic.

Dami ne kratimo drugim pravic, priča kranjska dežela, — jedina, kjer vkljub tako zvani dvojezičnosti ni nobenega narodnega boja. Nemci vživajo v polni meri vse, kar želé, čisto na našo škodo. In na Kranjskem je le 5% Nemcev. Naše dejanske zahteve gledé na izvenkranjske Slovence ne obsegajo niti tega, kar Nemci vživajo na Kranjskem. Niti toliko ne zahtevamo za tretjino slovenskega prebivalstva na Štajarskem in na Koroškem in za večino slovanskega ljudstva na Primorskem, kar brez ovir imajo Nemci na Kranjskem.

7. V resnici pa traje, kot sem že dejal, potujčevalni sistem pri nas v vsi svoji sili dalje. Par dejstev bodi v pojasnilo. V ospredju naših zahtev ne stoji kaka, Bog ve, kako velika stvar, marveč najpriprostejši zahteva slovanskih ljudskih šol za slovansko ljudstvo na jugu. In v tem oziru nam dokazuje Istra, kjer 17.000 slovanskih otrok nima nobene ljudske šole, kako se nam godi. Tržaško ljudsko šolsko vprašanje se je že velikrat omenjalo v ti zbornici — brez vspeha. Z velikimi žrtvami se vzdržuje jedna

zasebna ljudska šola v mestu. V Gorici vzdržuje slovenska poštvovalnost jedino zasebno ljudsko šolo, katero obiskuje 580 otrok. 7000 do 8000 gl. stane na l. vzdrževanje te 11 razredne šole. Slovenci plačujejo dvojni šolski prispevek: mestu in zasebni šoli. Upravno sodišče je l. 1895 razsodilo, da je mesto dolžno ustanoviti slovensko ljudsko šolo. In noben drugi nego vlada ni kriv, da se to ni izvršilo. Mesto je določilo za šolo poslopje na periferiji mesta, o čegar prostorih je po gosposki dokazano, da niso za pouk pripravljeni. Manjka jim svetlobe in zraka, dohod, stopnice, vzlasti pa stranišča so popolnoma neprimerna. Lega in okolica sta kvarni za mladino, a vendar je vlada potrdila sposobnost tega poslopja. Pri nobeni komisiji se ni smelo omenjati, naj se šola premesti. Od l. 1893 traje boj za ljudsko šolo v Gorici, a do danes ni rešen drugače nego s poštvovalnostjo Slovencev samih. Ta se ne bo mogla stalno vzdržati. In vlada noče umevati svoje dolžnosti. — Na Štajarskem imajo Slovenci za ljudske šole Nemca za nadzornika; v mnogih krajih srednjega Štajerja ne moremo govoriti o slovenskih ljudskih šolah. V prvem razredu se pač poučuje slovenski. Višji razredi imajo samo nemški pouk. Deželni šolski svet je, v kolikor je odvisen od vlade, izključno nemški. — Na Koroškem so tri slovenske ljudske šole. Prežalostno je, da bi ponavljal, kar se je že tolikrat povdarjalo o teh razmerah. Samo en slučaj izza zadnjega časa, ki dokazuje, da se nam v tem oziru vedno slabše godi! V dež. š. svet je imenovala vlada na mesto nekega vsaj slovenščine veščega vadniškega učitelja — Nemca, da tudi tam ni nikogar, ki bi zastopal interese več nego 100.000 broječega slovenskega prebivalstva.

Za ljudske šole se gre pri nas! Slovenskih gimnazij še niso zahtevali slovenski poslanci. Ni mamo je — prav nobene. Koliko šuma je napravila celjska gimnazija; podrla je koalicijsko vlado in večino. In vendar ni bilo družega nego to-le: Za Celje, središče do cela slovenske okolice, so hoteli Slovenci, naj se osnujejo na tamošnji gimnaziji slovenske vspelednice, kaker so se osnovali že preje v Mariboru. To se ne more imenovati niti narodna zahteva, marveč je samo gospodarskega in pedagoškega značaja. Slovenci imamo menda pravico, da naši dečki, ki hoté hoditi v srednje šole, ne potrebujejo za to več priprave, nego nemški, da se ne zahteva od njih, naj se že pred vstopom popolnoma priuče nemškemu jeziku, za kar morajo izgubiti najmanj eno leto več v ljudski šoli. Vsporednicam so se upirali Nemci. Prišla je in sicer po nekakem sporazumljenju z njimi — zahteva slovensko-nemške nižje gimnazije na površje. Tudi ta se ni dovolila in sedaj žive štirje razredi, kjer se v nekaterih predmetih poučuje slovenski, najžalostneje življenje.

Pri ti priliki omenjam, da je ravno tisto napačno načelo, ki se je povdarjalo od nemške strani proti celjski gimnaziji, tudi letos ob prihodu čeških dijakov v celjsko mesto napravilo toliko šuma, stalo nas Slovencev toliko žrtv. Ali more biti celjsko mesto, ki je trgovsko in obrtno središče popolno slovenski okolici, izključno nemška posest? Če se pravi: delajte si šole izven Celja, ker je Celje nemško, v Celju ne smete vsprejemati slovanskih gostov itd., pa bi se moralo tudi reči: napravite si za trgovino in obrt izven Celja središče. Kjer je gospodarsko središče, tam je tudi kulturno!

In vendar je — ne poslanca dr. Ferjančiča kratki govor, marveč štiri do pet tednov pred prihodom čeških dijakov v »Cillier Wacht« pričetno pisanje »Zur Abwehr slavischer Eindringlinge« — primerjaj o tem opazke dr. Ferjančiča — po tem napačnem načelu spravilo za nekaj dni Slovence in njihove mirne goste v nevarnost — življenja samega. Bodi pa pribito, da vlada v tem slučaju, kjer se je pokazala najgorji pristranost mestne policije, ni storila svoje dolžnosti in da so v nevarnosti lastnega življenja bili domačini Slovenci in njihovi gostje.

Državni pravdnik v Celju je — kakor pričajo naše interpelacije, ki smo jih vložili v državni zbornici — umeval svojo nalogo v tem, da je zaplenjal slovenski tisek, edino javno obrambo napadanih Slovencev. Tako je z nami!

Omenjam naj pazinsko hrvatsko gimnazijo, ki se je letos otvorila — edina drobtina, ki se je zadnja leta odrobila južnoslovanskemu ljudstvu. V prvi razred se je vpisalo 127 dijakov, med njimi sta 102 iz okolice.

Pa zahtevate slovensko vseučilišče v Ljubljani, pravi kdo. Da, zahtevamo vseučilišče, a naša zahteva ni v prvi vrsti narodna. Vseučilišči na Dunaju, vzlasti pa v Gradcu povdarjata svoj nemški značaj tako, da se zdi, kot bi bil slovenski dijak neravnopraven na njih, marveč samo nerado toleriran usiljenec. Vzlasti v Gradcu — povdarjam. Zadnje dni je zopet rektor tako govoril o izključno nemškem značaju graškega vseučilišča, da je moralo to vse slovenske, sploh vse nemške dijake, katerih je veliko število, hudo boleti. Naj imajo torej nemška vseučilišča svoje nemške dijake. S tega stališča, pa tudi zato, ker je popolnoma upravičeno, da ima avstrijski jug svojo univerzo, kjer bi bila nekatera predavanja tudi v slovenskem, oziroma morda tudi v italijanskem jeziku, zahtevamo vseučilišče v Ljubljani. A gluha so za nas i v tem oziru vladna ušesa.

Potujdevalni sistem pa označuje pri nas vzlasti naše uradništvo. Politiško uradništvo je med nami z neznatnimi izjemami nemškega rodu in nemškega mišljenja. Celo na Kranjskem imamo okrajne glavarje, ki niso večji slovenskega jezika; tudi sodno uradništvo je v velikem številu po mišljenju in svojih težnjah tuje našemu narodu, ne izvzemši Kranjskega, ni Ljubljane. Če primorski namestnik sili ljudstvo, naj pritiska na slovenske goriške deželne poslance, naj vstopijo v deželni zbor, zraven pa pikro žali slovensko mišljenje, smo upravičeni reči, da se z nami birokracija vse upa.

Da bi se opravičilo postopanje z nami, se rabi res posebna taktika. Najraje se iz kake brezpomembne malenkosti napravi politiška afera, iz kakega neznatnega dogodka se izvijajo narodu popolnoma tuje misli in podtaknejo neresnične tendence — nevarnost za državo, panslavizem in kaj podobnega. Evo klasiškega dokaza izza zadnjega časa. Nekaj oseb se je v Ljubljani zbralo, da bi se kot zaseben klub učili ruščine. Deželna vlada jim je to prepovedala, in sicer z ozirom na § 17. ces. nar. dne 27. rožnika 1850, češ, da mora biti učitelj od države vsposobljen. Vsakdo vidi, da je to naravnost krivično. Jasno je tudi, da so vlado vodili politiški nagibi. A ne tisti, ki so se učili ruščine, so imeli politiške tendence, marveč vlada je s svojo prepovedjo, ki nasprotuje osebni svobodi, osebnemu težnju po izobrazbi in zakonu, zanesla, kot vselej ob tacihih prilikah, politiko v to zadevo.

Pri ti priliki naj pa omenjam, da nasprotna stranke, ki jih vlada pri tem še podpira, nam vedno očitajo, da smo torej nekako odvisni od Nemcev. To večno očitaje rodi v nas čut nezastužene krivice, ker se nam z njim nekaj očita, kar je naša po lastnem trudu pridobljena lastnina, katere nima nikdo pravice kratiti. Zraven pa nas tudi nagiblje, da bomo odslej tembolj za svojo izobrazbo vporabljali ugodnosti, ki nam jih daje naša slovanska narodnost. Bolj nego doslej se bodo južni Slovenci pečali z učenjem ne samo ruskega, marveč tudi češkega in poljskega jezika, v katerih vsakem se lahko tako izomikamo, da bomo brez strahu lahko vstopili med izobražence.

8. Tudi naše razmere kažejo, da državni organizem ni v redu. Pa saj to priča vse javno življenje. Ko bi bil v redu, ko bi vsak njegov organski del dobil to, kar mu gre, bi vsak del s tem, ko bi skrbel za svoj posamni namen, deloval že tudi za splošnost, za skupni državni namen, za državo. Ne bilo bi treba ob vsaki priliki posebe zabičevati, kaj so državne potrebe. To bi čutili vsi udje sami po sebi. In zadoščenje državnim potrebam bi se ne kupovalo za razne koncesije. Avstrijcev iščejo v državnem zboru. Pozablja se pri tem, da tu sem ne dohajamo kot posamniki, marveč kot zastopniki določenih organizmov — narodov, stanov, cerkve. Kakor nobeden ni zvezan z državo, razven po rodbini, narodu, stanu, skratka po organizmu, kateremu pripada, tako tudi nobeden ljudski zastopnik ni drugače Avstrijec, nego kot zastopnik nekega gotovega družabnega organizma. Zato pa ne more nobeden izmed njih abstrahirati od svojega prvotnejšega značaja in le kot tak more razmotrivati državne koristi in potrebe. Da se bodo pa te koristi in

potrebe res vspešno uvaževale, je vsled tega najpreje treba rešitve narodnega vprašanja po načelu ravnopravnosti. Preveč se povdarja narodno vprašanje, ki vendar ni jedino v javnem življenju. Tako ugovarjajo. A ne da se preje pomiriti to povdarjanje in ne da se preje na temelju drugih idej-nazorov o svetu in življenju in iz njih izvirajočih socialnih in politiških načel — diferencirati družba, nego da se preje reši narodno vprašanje.

9. Po tem izvajanju odgovarjam: Kakšno je naše stališče do sedanje vlade, ki poojstreno nadaljuje nam sovražni sistem. Ta vlada je začasna. Provizornost je za nas slabo znamenje — omen malum. Začasna in vrhu tega uradniška vlada nima nobenih večjih namenov. Južni Slovenci smo proletarski narod in zato težko pričakujemo, da se v gospodarskem oziru kaj stori za naše zanemarjene dežele. Druge železniške zveze s Trstom vprašanje se vije kot morska kača in čaka še vedno zastoj rešitve. Socialno-politiške preosnove v korist delavstvu — izpopolnenje delavskega varstva, zavarovanje za starost in onemoglost, zakoni — v korist pri nas tako oslabelemu obrtnemu in propadajočemu kmetškemu stanu — vpijejo glasno. A nobeden jih ne čuje, najmanj pa provizoriška vlada.

A ta vlada je utegnila vendar s svojimi dejanji dokazati, da ne zasluži našega zaupanja: a) odpravila je jezikovne navedbe za Češko in Moravsko. To boli tudi nas zato, ker vidimo, da je vsaka vlada, ko se je hotela lotiti praktiškega izvrševanja narodne ravnopravnosti, padla in da se razbiva tudi večina, ki jo je podpirala.

Dalje zato, ker mi, ki imamo vzlasti vsled sovražne birokracije tako nepopisno stanje, čutimo najbolj, kaj pomenja, če se koristi ljudstva podrejajo koristim uradništva, kar se je ravno z razveljavljenjem imenovanih navedb zgodilo. In konečno zato, ker smo vsled bratske zveze s češkim narodom tudi mi užaljeni in trpko zadeti. b) Vlada obeta jezikovni zakon. A kakor se vse zdi, hoče mu vzeti za podlago nemški binkoštni program. Dokler bo v zbornici kak zastopnik slovenskega naroda, bo najodločnejše protestiral proti temu, da bi se načela, izražena v tem programu, jemala za temelj kakeršnemukoli vladnemu činu. Ta program ni samo sovražen, marveč nas na Koroškem naravnost zanikava in na Štajarskem odkrito ugonoblja. c) Vlada je tudi utegnila udariti nas s tem, da je imenovala znanega nasprotnika Slovencev za predsednika pri celjskem okrožnem sodišču, ravno tako odločnega Nemca za sodnika v Velikovcu, v sodnem okraju, kjer prebiva ogromna večina slovenskega ljudstva (Lemisch: Ni res). Res je, kakor je tudi res, da je ta vlada slovensčine veščega moža namestila v dež. šol. svetu na Koroškem z Nemcem.

Tudi to, da je izpustila v proračunu mesto finančnega nadsvetnika v Ljubljani, je sumljivo, da ne bi bile vmes protislovenske težnje. (Kniazolucki: Bodite brez skrbi! To je samo pomota!)

Za to vlado se obeta koalicijska vlada, ki je še bolj nevarna.

Pa pridi, kar pride, naša dolžnost je, da vladi javno izrekamo, da ji ne zaupamo. Pripravljeni smo tudi na žrtve. Pri glasovanju o proračunskem provizoriju bomo svoje nezaupanje jasno pokazali. Doslej so slovenski zastopniki vedno podpirali vlado. Vlade jih niso poznale. Morda kot opozicijska stranka vzbudimo toliko pozornosti, da se spomni tudi vlada, da južni Slovenci bivamo in hočemo bivati.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. decembra.

Vitez Bilinski — prthodni mož? Danes dopoldne je bil posl. vitez Bilinski, jeden najvplivnejših a tudi najbolj politiško zvutih članov poljskega kluba, pri cesarju v avdijenci. O uspehu ni še nič znanega, a gotovo je, da je bil razgovor o sedanji politiški, parlamentarni krizi. Avdijenca Bilinskega pri cesarju pa daje povod politiškim krogom za najrazličnejše kombinacije. Splošno se pa govori, da je ta mož določen za bodočega krmilarja avstrijske državne ladije. Gotovo je, glasi se vsepovsod, da Clary ne more vztrajati na

krmilu, ker parlamentarnim potom ne more izvesti »državnih potreb«, paragrafa 14 se pa ne sme posluževati, ako hoče ostati mož beseda. Vitez Bilinski je mož za tako delo. On se ne bo ustrašil niti § 14, niti kake koalicije, ki bi se ne strinjala prav posebno s slovansko solidarnostjo. V svoj krog bo neki povabil tudi barona Dipaulija, kakega »zmernega« Nemca in, kako »milostno«, bojda celo slovenskega poslanca Berkso. Za državne potrebe bi to ne bilo napačno?

Poslanska zbornica v soboto še ni imela poslednje seje v tem letu, bržkone bo pa v sredo. Na dnevnem redu sredine seje je več brezpomembnih točk, a niti jedne točke, ki bi količkaj kazala na kako »državno potrebo«. Kaj se neki zgodi z nagodbenim zakonom, kvoto in porazdelitvenim zakonom? Ali vlada res še misli, da bo uveljavila načrt rednim parlamentarnim potom.

Tržaška treditna, katere zastopniki v dunajskem parlamentu so, kakor znano, jedro vojnih čet sedanjega »nepristranskega« ministerstva, se je zopet odlikovala s svojo priznano »naklonjenostjo« napram Slovencem. Ravnateljstvo »Politeama Rosetti« je namreč sklenilo, da Slovencem več ne prepušča svoje redutne dvorane. Ta sklep se malo čudno sliši vzpričo dejstva, da so še pred pičlim mesecem takorekoč usiljevali Slovencem imenovano dvorano.

Zakon o služabniških plačah je poslanska zbornica v sobotni seji toliko kot popolno odklonila in sicer samo vsled ljubeznivosti za delavske stanove toli »vnetih« socijalnih demokratov. Proti vladni predlogi, ki je bila včeraj že tretjič v razpravi, sta ugovarjala soc. dem. posl. Resel in Verkauf in poslednji je predlagal k § 15 dostavek, v katerem zahteva, naj se dohodki vseh v § 9. nevpostevanih drž. služabnikov zvišajo za 30 odstot., začasne in pomožne služabnike naj se pa določi minimalna plača 1 gl. 50 kr. na dan. Prvi del predloga je bil vsprejet, drugi ne; poleg tega je bil vsprejet tudi predlog glede nedeljskega počitka. Z vsprejemom teh minoritetnih votov je zakon o služ. plačah pokopan, ker ga vlada ne predloži v potrjenje, tudi ko bi ga odobrila gospodarska zbornica. Državni služabniki bodo socijalistom gotovo od srca hvaležni, ko bo razveljavljena začasna ministerijalna naredba.

Položaj angleške vlade se je vsled zadnjih porazov umevno znatno spremenil in Chamberlainovo stališče je že tako omajano, da se nič več ne udeležuje kabinetnih sej. Kako neprijeten je zanj in za njegove sedanjí položaj, se razvidi že iz tega, da v njegovem lastnem taboru v poslednjem času vedno bolj vre. Ako se samo pomisli, da je bil pri nekem zborovanju njegove stranke s 114 proti 94 glasovom vsprejet predlog, s katerim se izraža, da bi se bila z modro vlado prav lahko preprečila sedanja vojska je že to naravnost nezaupnica Chamberlainu. Ako je prišlo do takih sklepov mej višjimi krogi, kaj se mora še goditi mej nižjimi sloji, ki prav za prav jedini čutijo nesrečne udarce.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. decembra.

(Najgrji ulogo) igrajo v sedanjí politíski borbi liberalni veleposestniki, katerim — kakor je znano — načeluje sin gorenjskega poštenega cunjarja — baron Schwegel. Ti so mislili v svoji neskončni želji po ministerskih stolicah, da je sedaj prišel čas zanje. Znano je, da so se priklonili »nemški vzajemnosti« in da so ob času obstrukcije igrali veliko ulogo. Ne samo, da so se bojevali in glasovali proti pogodbi z Ogersko, še več: z ogromno dolgimi govori so — med njimi prav posebno Schwegel — podpirali obstrukcijo. Sedaj je drugače. Obljubili so, da bodo vsi, brez izjeme, glasovali za pogodbinu predloge. In ko vidijo, da tudi njihovo »patriotísko« delo »kakor ne pomaga raznim ministerskim kandidatom iz njihove srede do kakšnega vspeha, to se pravi: do kake dobro plačane ministerske stolice, — so vsi poparjeni. Schwegel — tako se nam poroča — hodi kot potlačen cilindar okrog in vzdihuje. Nas veseli najbolj to, da ta svojat ni dosegla, kar je želela. Ta svojat — povdarjamo še enkrat, — ki je nam najbolj nevarna, ki je s svojimi framaonskimi načeli tudi državi najbolj škodljiva. Naši poslanci so dobro izvršili svojo nalogo. Tudi oni so pomagali, da liberalna pod-

lost, ki se najbolj zrcali v »nemškem« veleposestvu pod Schweglovim vodstvom, nima druge zasluge, nego da je najslabše pokazala svojo brez značajnost.

(»Narodni Listy«) so zadnji čas iznova pokazali, da jim je dražji njihov liberalizem, nego slovanska vzajemnost. Juda Penižka strupeno pero se pozna iz njih. Splošno največjo budalost širi že s tem v svet, da kar vprek žali vse češke zavezničke, češ mi vas ne potrebujemo; posebej pa še najkrivičnejše napada naše »klerikalne« poslance. Če bi si kak jud sploh kaj takega zapomnil, kar ni po njegovem ukusu, bi tudi jud Penižek moral vedeti, da ni bilo Čehom zvestejših zaveznikov in tovarišev, nego uprav »klerikalni« slovenski in njimi po načelih in taktiki najtesnejše združeni pravaški poslanci iz Istre in Dalmacije. Jud Penižek bi moral vedeti, kako so se ravno po liberalstvu njemu tako blizu stoječi drugi poslanci v »zvezi« obnašali. Krivica boli in — kakor se nam poroča — zahtevajo naši poslanci izjavo, da češki klub nima s tem pisarjenjem nobenega stika, oziroma kako drugo — a polno — zadoščenje. Jud Penižek bi tudi moral vedeti, da naše desničevanje in naše zavezništvo s Čehi dozdej ni na našem jugu razven pazinske gimnazije — nič prineslo. Početje, katero meri na to, da bi razbilo že tako vso zrahljano desnico, zlasti pa odtrgalo »klerikalce«, je vredno Malovrhovega prijatelja — juda Penižka.

(Razdelitev obleke mej ubožno šolsko mladino.) V ozaljšani telovadnici prve mestne deške šole je dobila včeraj ubožna mladina ljubljanskih ljudskih šol toplo zimsko obleko in obuvalo, kar so jej oskrbeli požrtvovalni dobrotniki. K slavnostni razdelitvi je prišel presvetli knezoškof dr. Anton B. Jeglič in mnogo odličnega občinstva, zlasti iz mej učiteljstva. Kot tolmač čustva hvaležnosti zbrane dece je mestni učitelj g. E. Gangl zahvalil dobrodelne gospe in gospode, ki v korist ubožnim otrokom v Ljubljani izvršujejo vsako leto to blago delo. Otrodičem je obleko razdelil presvetli knezoškof. Pred razdelitvijo je v daljšem nagovoru povdarjal, kako potrebno je, da požrtvovalni dobrotniki naravno ljubezen do bližnjega požlahtne, da delujejo za ubožno deco zavoljo Boga, da lajšajo s svojimi darovi revščino v zahvaloza od Boga jim po deljene dobrote, katerih nas posebno spominja bližajoči se božični čas. Po nagovoru Presvetlega je c. kr. okrajni šolski nadzornik Fr. Levec poklical po imenu otroke, katerim je presvetli knezoškof razdelil obleko, gospa Fr. dr. Tavčarjeva pa pecivo. V imenu obdarovancev sta se zahvalila en učenec in ena učenka. Konečno je podelil Presvetli navzočim sveti blagoslov.

(Slovensko gledališče.) V soboto je gostoval na slovenskem odru član dunajske dvorne opere tenorist Fran Pacál v »Prodani nevesti«. Pel je ulogo Janka sina Mihe. Očaral je občinstvo, ki mu je prirejalo opetovane ovacije pri odprti sceni. Predstav »Prodane neveste« pa smo videli na slovenskem odru že dosti boljših, nego je bila sobotna. Nekaj moči je nezadostnih in z vsakim letom slabših. Poleg g. Pacála se je odlikovala v prvi vrsti gđ. Noemi, g. Pavšek pa je imel časih že srečnejše večere, sicer pa je bil njegov bebasti ženin tudi to pot odlikovan. Bus gospoda Pestkowskega je seve imel popoln učinek. Vedno bolj čutimo, da je imela intendantca pri angažovanju tega odličnega basista zelo srečno roko. Gledališče ni bilo popolnoma razprodano. Gostovanja torej še ne vlečejo. Naše mnenje je, da so gostovanja zelo hvalevredna, samo okolu 300 gl. dati gostu za dva nastopa, je pa za razmere slovenskega gledališča malo preveč. S toliko svoto se kaj potrebnejšega lahko napravi. Jutri gostuje g. Pacál v »Faustu«.

(Ljubljanski obč. svet) ima jutri v torek ob peti uri popoldne izredno sejo.

(»Slovensko čebelarstvo«) bode imelo v četrtek 25. januarja 1900. l. svoj občni zbor v veliki dvorani »Mestnega Doma« v Ljubljani.

(Iz Gorice) se nam poroča, da sta bila Codermaz in Corsig v soboto pred porotniki v Inoznostu oproščena.

(Nov volilni red za občinski zastop v Gradcu.) Soc. demokratje so napravili nacijonalcem že nebroj uslug, kadarkoli je bilo treba proti vladi demonstrirati, kak shod kat. ljudske stranke razgnati ali kake preklicane »klerikalce« naklestiti.

Zastonj seveda niso take usluge, rudečkarji so s izgovorili za plačilo, da premene nacijonalci, ki so še v Gradcu gospodarji, občinski volilni red tako, da pridejo tudi demokratje v primernem številu v mestni zastop. Nemški nacijonalci so po svojem bistvu liberalci, le v narodnem oziru bolj šovinistični. Kot taki imajo vedno polna usta obljub za ljudstvo, kadar je potrebujejo, a dejansko nimajo srca, ne smisla za ljudske potrebe. Tako seveda tudi graški nacijonalci. Vseled pritiska od soc. demokratov so že letos na spomlad izdelali nov volilni načrt, ki pa je bil mrtvorojeno dete, katerega so se celo lastni očetje sramovali. Zdaj je posebni odsek občinskega sveta skrpucal ravno tak načrt. Število obč. svetovalcev ostane, namreč 48. Poleg prvih treh razredov, ki ostanejo bistveno neizpremenjeni, katerih vsak ima 14 svetovalcev, vsvarili so modri politiki nov četrti razred, ki naj voli 6 svetovalcev. V ta razred volijo vsi polnoletni samostojni moški, ki bivajo vsaj eno leto v Gradcu. Nacijonalci bržkone sklepajo, da bi prišlo takoj pol rudečkarjev v mestni svet, ako bi imeli vsi razredi enako število svetovalcev, ker v III. in IV. razredu bodo brezdvomno prodirali demokratje. Ker si pa hočejo hajlovci na vsak način ohraniti gospodstvo v obč. zastopu, zato so dali četrtemu razredu smo 6 svetovalcev. Bržčas bodo morali nacijonalci tudi to skrpucalo pokopati, ker se demokratje ne bodo zadovoljili s tako pristransko prikrojeno volilno geometrijo. V najkrajšem času utegnemo doživeti srdit boj med zaveznikoma, ki sta doslej tako složno terorizovala Gradec in večja mesta po nemškem Štajerju.

(Porotne obravnave v Ljubljani) so se zaključile preteklo soboto z obsodbo 20letnega Franceta Šubica iz Krnic, ki se je v Leskovicah pri Škofji Loki 19. novembra strel s 24letnim Andr. Seljakom in ga z nožem tako zabodel, da je Seljak umrl na mestu. Šubic je dobil 4 leta težke ječe, s postom vsak mesec in temnico ter trdim ležiščem 19. novembra.

(Morilec Ravník.) Nadalnje preiskave o groznem dejanju Blaža Ravnika so imele dosedaj samo rezultat, katerega smo zabeležili že v saboto. Pri preiskavi v njegovi hiši v Kolodvorskih ulicah je sam pokazal, kje ima skrit uropani denar. Dobili so 400 gl. Nikakor pa ni res, da bi priznal, da je umoril Stedryja, vsaj si lahko misli, da potem skoro nima upanja, da se mu smrtna kazen odpusti. Razne okoliščine so zanj tudi pri tem umoru jako sumljive. Prav čudno se ljudem zdi, da tedaj, ko so sumili skoro vse ljudi, ki so le količkaj dotike imeli s Stedryjem, se niso spomnili na onega, ki ga je masiral. Kakor znano, je dobil Stedry od morilca tako močan udarec po glavi, da je del črepinje odletel na zid in se je ondi prijel. Tedaj so sumili, da ga je udaril morilec s sekuro, katere niso dobili, mogoče pa tudi, da ga je umoril s takozvanim »faschirmesserjem«. Ravník je bil tedaj sanitetni vojak. Pri prvi preiskavi so zelo iskali Stedryjevo hranilno knjižico. Dobili so jo še-le pri drugi preiskavi na dvorišču v vozu, katerega so prvič natančno preiskali. Tja jo je mogel prinesiti samo človek, ki je v bližini stanoval. Zelo čudno je pa, da je Zweier, katerega so sumili, da je pravi morilec, skoro potem šel v Bohinjsko Belo, kjer je Ravník doma, in imel prodajalnico baje v Ravnikovi hiši. Zweier sedaj sedi na Žabjaku radi nekega prestopka. Preiskovalni sodnik je baje Ravniku dejal, naj le vse odkrito pove, ker je itak vse znano. — Vprašal ga je, ako je on Stedryja ubil. — Ravník se je obrnil proč in molčal. Preiskovalni sodnik nato ni za sedaj dalje silil v njega z vprašanji. Ravník se vedno joka in se trdno nadeja, da bo oproščen. Danes je pisal svoji ženi, naj gre k dr. Staretu, ki naj pride k sodniji povedati, kako poraben je bil pri sanitetnih vojakihi. Misli, da ga bodo uporabili v kaki bolnišnici kake večje jetnišnice. Zelo zanimivo vest smo čuli danes. Pred časom, ko je bil Ravník zapleten v neko pravdo, je menda dejal: »Kaj! Če tukaj zgubim, imam pa strica Schwegelna na Dunaju, če on le eno besedo reče zame, pa dobim«. Vsekako bi bilo zanimivo pozvedeti, ako ima eksclenca Schwegel res tako vzornega sorodnika. — Poroča se nam še, da so dobili neko žensko, ki določno trdi, da je videla ob času Stedryjevega umora izstopiti iz veže nekega vojaka. Ravník je s Stedryjem večkrat prišel pri »Figabirtu« skupaj Preiskave, ako je Ravník Stedryja res masiral, še niso natančno

dognane, res pa je, da je pri sanitetnih vojaki
Ravnik imel večkrat ta opravke. Zanimivo je, da
je v soboto Ravnik na svojem domu zahteval pol
litra vina in steklenico šampanjca, kar se mu pa
seve ni dalo. Ravnik je v Ljubljani še le od tedaj
ko je služil pri vojaki, prej je bil pri teti na
Lipnici, ki ni daleč od mesta, kjer je Žvana ubil.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 18. decembra. Nastala je ka-
binetna in parlamentarna kriza.
— Zadnja seja zbornice bo v sredo ali če-
trtek. Parlament potem ne bo toliko časa
sklican, da se nasprotja ne poravnajo; s tem
se bo poskusilo v češkem deželnem zboru.
Potem se skliče parlament, ki najde stalno
ministerstvo.

Dunaj, 18. decembra. K cesarju so bili
poklicani Bilinski, Dipauli, Lupul, Sapieha in
Jendrzejewi, ki so poročali o položaju.

Dunaj, 18. decembra. Cesar je odložil
zaradi krize svojo pot v Wallsee ter odide
tje še le v soboto. Ministerska kriza se reši
še ta teden.

Dunaj, 18. decembra. Danes je imel
sejo nagodbeni odsek. Pričetkom je bila dolga
formalna razprava, potem je govoril dolgo
poslanec Kurz o porazdelitvenem zakonu.

Dunaj, 18. decembra. Prihodnja seja
poslanske zbornice je v sredo.

Dunaj, 18. decembra. Poljski klub je
v posebni resoluciji označil svoje stališče
glede sedanjega položaja; s tem sklepom so
vsi desniški klubi zadovoljni. Levičarji pra-
vijo, da je ta resolucija naperjena proti njim.

Dunaj, 18. decembra. Deželni zbori
se skličejo 30. in 31. decembra.

Dunaj, 18. decembra. Szell je izjavil,
da Ogrji hočejo vrejen imeti porazdelitveni
zakon do 1. januarja. Clary zato odstopi;
prihodnje ministerstvo bo tudi uradniško
in p r e h o d n o.

Vojska v Južni Afriki.

Minuli četrtek je bil usoden za jedino nado
oficijelne Anglije v Južni Afriki, za najvišjega an-
gleškega poveljnika v sedanjí vojski, generala Bul-
lerja, za onega moža, ki se je 25. novembra v
salonskem vozu natalskega guvernerja peljal iz

Durbana v notranje in bil povsodi navdušeno po-
zdravljen kot rešitelj. Porazene so čete, tako zdi-
huje neki londonski list, na katere smo stavili vse
nade, o katerih smo že mislili, da stojijo zmago-
slavno pred vrati Ladysmitha. Od zadnje veli-
kanske ustaje v Indiji, pišejo »Times«, naš narod
še ni imel žalostnejega dneva, kakor danes. Ju-
nak Buller je vreden tovariš svojih generalov, on
je zapečatil usodo Ladysmitha in Whitejeve po-
sadke. Položaja, ki so ga ustvarili na bojišču an-
gleški generali, ne spremeni nihče več ugodno za
Anglijo, ako tudi privede na bojišče zadnjega an-
gleškega vojaka. Upor, ki se prav za prav še le
pričenja s 14. decembrom, je že sedaj tako mo-
čan, da mu ni kos vse angleško vojaštvo, kolikor
ga je še na razpolago za Afriko. Podrobnosti o
sijajni burski zmagi pri Tugeli so razvidne iz na-
slednjih brzojavk.

London, 18. decembra. Reuterjev urad
poroča iz Kimberleya, da so pričeli ustajo
vsi Buri v angleški Bečuani.

London, 18. decembra. General Buller
brzojavlja iz svojega tabora pri Chiveley-u,
nekaj km. južno od Colenso, 14. t. m.: Ob-
žalujem, da moram poročati o težkem,
usodnem udarcu. Danes zjutraj ob 4. uri
sem s celo svojo armado ostavil tabor pri
Chiveleyu. Dva prehoda sta čez Tugelo. Jaz
sem nameraval s silo si priboriti prehod na
jednem obeh mest, in sicer z brigado, ka-
tero naj bi podpirala glavna brigada. Ge-
neral Hart bi bil moral napasti na levi, ge-
neral Hildyard na desni od prehoda, ge-
neral Littleton v sredi. Podpirali naj bi drug
druzega. Kmalu zjutraj se je pa pokazalo,
da general Hart ne bo kos svoji nalogi, in
pozval sem ga nazaj. Storil je to, a imel je
že velike izgube. Nevarno ranjen je njegov
polkovnik Broocke. Mesto njega je prodiral
general Hildyard. Zasedel je postajo Colenso
in poslopja ob mostu. Cela naša artilerija je
prišla tik do reke, katere obrežje je sov-
ražnik dobro zasedel. Prišel je uničevalen
boj in kmalu so bili ubiti vsi naši konji.
Ob enem nas je sovražnik zajel ter se po-
lastil naših topov, jednega so nam pa uni-
čili, rešili smo le dva. Bojim se, da ima ar-
mada velike izgube. Ker nisem mogel s
pehoto ničesar opraviti, umaknil sem se na

prejšnje mesto. Bil je vroč in naporen boj
in celi dan so nas nadlegovali nasprotniki.

London, 18. decembra. (Uradno.) Mar-
šal lord Roberts je imenovan za vrhov-
nega poveljnika angleške armade v
Južni Afriki, lord Kitchener pa za na-
čelnika generalnega štaba.

London, 18. decembra. Po dosedanjem
uradnem izkazu je padlo v bitki ob reki Tu-
gela 6 častnikov, 42 je ranjenih, 15 so jih
Buri ujeli. Dalje je padlo 82 mož, 667 je
ranjenih in 348 se jih pogreša. Skupno je
toraj Buller izgubil 65 častnikov in 1097
mož.

Umrli so:

14. decembra. Marija Vdovič, kuharica, 82 let, Poljanska
cesta 16, ostarelost.

15. decembra. Ferdinand Fischer, umir. davkar, 61 let,
Franca Jožefa cesta 9, krvavenje pluć.

16. decembra. Edvard Svetek, poštnege uradnika sin,
8 mesecev, Kongresni trg 6, pljučni edem.

17. decembra. Ivan Tancig, železniškega uslužbenca sin,
21 dni, Holzaplova cesta 7, catarrhus gastro intestin.

V bolnišnici:

13. decembra. Anton Smolej, posestnik, 56 let, rak v
želodcu.

14. decembra. Ivan Primc, gostac, 58 let, naduha.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazo- vanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
16	9. zvečer	729.8	0.2	brezv.	oblačno	
17	7. zjutraj	730.8	-0.4	sl. vzh.	oblačno	7.0
	2. popol.	731.7	1.2	sl. svzh.	»	
17	9. zvečer	734.6	0.9	sl. svzh.	oblačno	
18	7. zjutraj	737.5	0.0	sl. svzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	740.0	1.1	»	»	

Srednja temperatura sobote 0.0°, normale: -1.7°.
Srednja temperatura nedelje 0.6°, normale: -1.8°.

Zahvala. 985 1-1

Vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, kateri so našo preljubo mater, gospo

Ivano Skale

spremili k zadnjemu počitku, izrekamo
tem potom našo najtoplejšo zahvalo.

Žalujemo ostali.

Kinč in svečice za božična drevesca

igrače,
nadalje
gumi-galoše,
samo najboljšega izdelka, ruske in ame-
riške, priporoča

galanterijska zaloga 981 5-2

Ivan Kordik-a v Ljubljani, Prešernove
ulice št. 10-14.

Poštne pošiljke se pošljejo obratno, le s polovico stroški.

Primerna božična darila!

Iz nekega **dispozicijskega blaga** (železnično-uradna
prodaja, razpisana je bila na 14. dec. t. l.) obstoječega iz **mičnih**
novosti slikanih **plošč za serviranje**, raznih **lesnih izrezb**,
najfinejših **košaric**, **tržnih**, **šolskih** in **manila-torbic**,
lesenih otroških igrač itd., prodajam to blago

25 odstotkov ceneje.

M. PAKIČ v Ljubljani.

980 3-2

10 otroških voz (za sedeti in ležati, mej temi dva naj-
modernejša angleška), ker sedaj ni sezone, **10% ceneje.**

Telefon št. 135. Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane etekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.	Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana BANKA Maks Veršec v LJUBLJANI.	Poštni čekovni promet št. 847-533. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 1/2 %. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.
---	---	--

Dunajska borza.

Dne 18. decembra.	Dne 16. decembra.	
Skupni državni dolg v notah 98 gld. 80 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . . . 167 gld. 50 kr.	Kreditne srečke, 100 gld. 203 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru 98 » 40 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . . . 156 » 76 »	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 155 » — »
Avstrijska zlata renta 4% 115 » 85 »	Državne srečke l. 1864, 100 gld. 199 » 75 »	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. 19 » 80 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . . . 98 » 80 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron 99 » 05 »	Rudolfove srečke, 10 gld. 27 » — »
Ogerska zlata renta 4% 115 » 85 »	Tisine srečke 4%, 100 gld. 137 » 25 »	Salmove srečke, 40 gld. 86 » 25 »
Ogerska krona renta 4%, 200 94 » 80 »	Dunavske vravnave srečke 5% 129 » 65 »	St. Genois srečke, 40 gld. 85 » 75 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. . 904 » — »	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 . . . 106 » 60 »	Waldsteinove srečke, 20 gld. 92 » — »
Kreditne delnice, 160 gld. 372 » 85 »	Posojilo goriškega mesta — » — »	Ljubljanske srečke 25 » 50 »
London vista 121 » 20 »	4% kranjsko deželno posojilo — » — »	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . . 149 » — »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 59 » 05 »	Zastavna pisma av. ostr. zem.-kred. banke 4% 96 » — »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3055 » — »
20 mark 11 » 80 »	Priporitne obveznice državne železnice . . 207 » 75 »	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. . . . 412 » — »
20 frankov (napoleonador) 9 » 61 »	» južne železnice 3% 165 » 50 »	Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . . 67 » 50 »
Italijanski bankovci 44 » 80 »	» južne železnice 5% 118 » 75 »	Splošna avstrijska stavbinska družba . . 99 » 50 »
C. kr. cekini 5 » 70 »	» dolenskih železnice 4% 99 » 50 »	Montanska družba avstr. plan. 265 » 50 »
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld. . 209 » 50 »
		Papirnih rubljev 100 127 » 37 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulanična izvršitev naročil na borzi.	Menjarnična delniška družba „MERCUR“ l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.	Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.
--	---	--